

Plan Odnowy Miejscowości Słupnica na lata 2021-2027

Przewodniczący Rady Gminy

Kazimierz Zalewski

Spis treści	2
Wstęp	3
1. Charakterystyka miejscowości Słupnica	3
1.1. Położenie	3
1.2. Przynależność administracyjna	4
1.3. Powierzchnia	4
1.4. Liczba ludności	4
1.5. Historia Słupnica	4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	5
2.1. Zasoby przyrodnicze	5
2.2. Infrastruktura społeczna	6
2.3. Infrastruktura techniczna	6
2.4. Gospodarka i rolnictwo	7
3. Analiza SWOT	7
3.1. Mocne strony	7
3.2. Słabe strony	7
3.3. Szanse	7
3.4. Zagrożenia	7
4. Planowane kierunki rozwoju	8
4.1. Wizja rozwoju wsi	8
4.2. Cele strategiczne i działania	8
4.3. Źródła finansowania i planowanych harmonogram przedsięwzięć	8
5. System wdrażania i monitoringu	8
6. Podsumowanie	8

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Słupnica jest dokumentem planistycznym o charakterze operacyjnym, który opisuje planowane przedsięwzięcia samorządu gminnego oraz mieszkańców miejscowości na lata 2021-2027 współfinansowane ze środków zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej i budżetu państwa. Plan został poddany konsultacjom społecznym poprzez przedstawienie go do zaopiniowania i zatwierdzenia Radzie Sołeckiej. Dokument został wdrożony Uchwałą Rady Gminy Biskupiec.

Plan Odnowy Miejscowości obejmuje w szczególności charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów, analizę mocnych i słabych stron i perspektywę rozwoju oraz opis planowanych przedsięwzięć. Plan będzie aktualizowany i rozszerzany o zapisy dotyczące inwestycji, dla których gmina będzie starała się o środki zewnętrzne.

1. Charakterystyka miejscowości

1.1 Położenie

Miejscowość Słupnica położona jest w północno-wschodniej części Polski, w północno-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego.

POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI SŁUPNICA W GMINIE BISKUPIEC

GINA BISKUPIEC

1.2 Przynależność administracyjna

Słupnica jest jedną z 27 miejscowości wchodzących w skład gminy Biskupiec. Do 1998 roku miejscowość jak i cała gmina administracyjnie należały do województwa toruńskiego.

Obecnie przynależność administracyjna przedstawia się następująco:

MIEJSCOWOŚĆ: SŁUPNICA

GMINA: BISKUPIEC

POWIAT: NOWOMIEJSKI

WOJEWÓDZTWO: WARMIŃSKO-MAZURSKIE

1.3. Powierzchnia

Słupnica zajmuje powierzchnię 1112,0047 ha w tym między innymi:

- łąki i pastwiska- 228,4357 ha
- lasy-31,5490 ha
- grunty orne- 807,1513 ha
- zabudowa- 18,9342 ha
- drogi – 25,9345 ha

1.4. Liczba ludności

Liczba mieszkańców wg. Stanu na dzień 31.12.2020r. wynosiła 331. Struktura wiekowa została przedstawiona w poniższej tabeli:

Miejscowość	kobiety w wieku			mężczyźni w wieku		
	Do 17 r. ż	18-59	Pow. 60 r. ż	Do 17 r. ż	18-64	Pow. 65 r. ż
Słupnica	29	101	39	30	111	21

Z powyższych danych wynika, że większość osób zamieszkujących Słupnica jest: w wieku produkcyjnym, wchodzącym na rynek pracy. Dlatego też jednym z podstawowych kierunków działań powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez zwiększenie szans młodych ludzi na zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Inwestycje w kapitał ludzki wpłyną na zmniejszenie liczby migracji ludności w poszukiwaniu zatrudnienia, zarówno tej krajowej jak i zagranicznej.

1.5. Historia Słupnica

Słupnica, wcześniej Sztynwałd, Stangenwalde.

Pierwsze wzmianki o Słupnicy pochodzą z przełomu XIV/XV wieku. Znajdował się tu gród późnośredniowieczny w dolinie rzeki Młynówki. Grodzisko zbudowane zostało najprawdopodobniej w latach 1280-1310 w czasach panowania Zakonu Krzyżackiego. Podstawą grodu jest nieforemny czworobok z ostro zakończonymi rogami. Dziś obiekt jest porośnięty drzewami, wały są jednak dobrze widoczne.. Grodzisko otoczone było fosą. Wysokość stożka w stosunku do dna fosy wynosi 7-8 metrów. Od strony południowo-wschodniej występują dwa wały. Gród użytkowany był jeszcze w XVII wieku. Obiekt został 20 listopada 1968 roku wpisany do rejestru zabytków archeologicznych województwa warmińsko-mazurskiego.

Dokument lokacyjny wsi pochodzi z 1335 roku. W dokumencie z 1335 roku, określającym granice Piotrowic jest mowa o proboszczu Słupnicy Arnoldzie, tak więc we wsi był kościół. W 1336 r. biskup pomezanski Bertold odnowił lokację wsi, dotując kościół sześcioma włókami. Biskup pomezanski w 1346 roku nadał niejakiemu

Mateuszowi urząd sołecki w Słupnicy (60 włók). Ponadto dokument mówi, że karczmarz jest zobowiązany płacić czynsz roczny w wysokości trzech grzywien. Kościół w Słupnicy w XVI wieku przejęli ewangelicy.

W Słupnicy znajdowała się szkoła ewangelicka z jednym nauczycielem, budynek drewniany wybudowano prawdopodobnie w 1773 roku i służył swojemu celowi do 1847 roku, gdy powstał budynek murowany. W 1888 roku rozbudowano szkołę i wprowadzono nauczanie przez 2 nauczycieli. W 1894 roku do szkoły uczęszczało 92 dzieci ewangelickich i 19 dzieci katolickich.

W 1789 roku wioska należała do Biskupca jako wieś miejska, mieszkańcy Słupnicy dzierżawili ziemię miejską.

Od połowy XIX wieku istniała w Słupnicy sekta katolicko-apostolska (Kościół Nowoapostolski), założona w 1866 roku w Biskupcu przez członków sekty z Grudziądza. W 1885 roku liczyła 71 członków.

Obok wsi istniał majątek biskupi o powierzchni 25 włók. Siedziba biskupa znajdowała się bezpośrednio obok drogi prowadzącej ze Słupnicy do Biskupca. Majątek biskupi zmieniono w majątek chełmiński z młynem. W 1885 roku należało do niego 7 domów mieszkalnych i 217 ha ziemi , natomiast w roku 1905- 100,5 ha.

Majątek świecki Słupnica znajdował się na dawniejszym obszarze majątku biskupiego. Na początku XX w. majątek przechodził z rąk do rąk i był w posiadaniu m.in. rodziny Frost, Tomasiński, Piachno i Preus. Według świadków został podpalony przez Sowietów pod koniec stycznia 1945 roku i do końca kwietnia 1945 roku uległ prawie całkowitemu zniszczeniu. Pozostałości pałacu rozebrano, a cegły wywieziono na odbudowę Warszawy.

W Słupnicy znajdowała się mleczarnia, budynek istnieje do dziś, pod budynkiem znajdują się do tej pory piwnice ze półokrągłymi sklepieniami, służące dawniej jako dojrzewalnia serów.

Na zachód od mleczarni, na wzgórzu znajdował się wiatrak typu holender.

Na terenie miejscowości znajduje się Las Słupnicki. Jest to niewielki kompleks leśny nad rzeką Młynówką, o powierzchni 1,37 ha. Las jest zespołem przyrodniczo-krajobrazowym należącym do Nadleśnictwa Jamy. W lesie znajduje się około 150-letni drzewostan, który tworzą m.in. dąb, jesion, lipa i klon. Las osłania grodzisko późnośredniowieczne.

W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa toruńskiego.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Zasoby przyrodnicze

Rzeźba terenu

Krajobraz terenu gminy został w głównej mierze ukształtowany przez lodowiec podczas ostatniego zlodowacenia. Jest on mocno zróżnicowany dzięki występowaniu kilku rodzajów form. Najszerzej występuje tzw. wysoczyzna morenowa typu falistego - w północnej i środkowej części gminy (szeroki pas od jeziora Karaś do jeziora Prątnia). Kolejne formy, wzgórza i pagórki morenowe, występują w ciągach m. in. między Wonną i Szwarcenowem, Słupnicą i Wielką Tymawą, Lipinkami i Rywałdzikiem. Wysokości względne wzgórz wynoszą na ogół do 10 m, maksymalnie do 20 m (w okolicach Lipinek). Na terenie gminy występują również tzw. ozy i kemy - pierwsze w okolicach Mierzyna, na zachód od Sumina oraz na północ od Wielkiej Tymawy, drugie w rejonie Sumina, Łąkorka, Wonny i Szwarcenowa. Południową i południowo-wschodnią część gminy zajmuje tzw. równina sandrowa. Licznie reprezentowane są w krajobrazie rynny, ułożone w większości południkowo (wiele jezior rynnowych). Równoleżnikowo natomiast ułożone są rzeki: Gać, Osa, Młynówka i Struga Łaki. Najwyższy punkt na terenie gminy- Góra Szwedzka, ma wysokość 121,3m n.p.m. (położona jest pomiędzy Szwarcenowem a Wonną), najniżej położony - o wysokości ok. 62 m n.p.m. znajduje się w dolinie Osy u jej ujścia do jeziora Płowęż.

Zasoby leśne

Lasy zajmujące 6311 ha, w czym 5776 ha to lasy państwowe, 528 ha -prywatne, a 7 ha – komunalne. W całości stanowią około 26% powierzchni gminy (dla porównania, średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 29%). Większość z nich skupiona jest we wschodniej części gminy. Dominującym gatunkiem drzewostanu

jest sosna, pozostałe gatunki o następnym w kolejności częstotliwości występowania to brzoza i olsza. Średni wiek drzewostanu wynosi: dla lasów państwowych 60 lat, lasów prywatnych 30 lat, lasów komunalnych 50 lat (na podstawie danych z Urzędu Gminy). Ilość pozyskanego drewna szacuje się na około 20 tys. m³ rocznie. Roczna produkcja tarcicy wynosi około 25 tys. m rocznie - dane dotyczą tartaku w miejscowości Krotoszyny (jedyne tartak na terenie gminy - dane za rok 1999).

Zasoby wodne

Na terenie gminy znajduje się wiele jezior o małej powierzchni - poniżej 1 ha. Są to na ogół tzw. oczka, i często występują w skupiskach. Jezior o powierzchni powyżej 1 ha naliczono 31, z czego największe przedstawia tabela 11. Kilka z większych jezior tylko częściowo leży w granicach gminy - pozostała część przynależy do gmin sąsiednich. Kolejne jeziora: Trupel (o powierzchni 278,4 ha), Dłużek i Wielkie Partęczyny przylegają do granic gminy, jednak w całości leżą na terenie sąsiednich gmin. Przez teren gminy przepływa kilka rzek. Największą z nich jest Osa, której dorzecze obejmuje zdecydowaną większość obszaru. Rzeka przepływa przez graniczącą z gminą jezioro Trupel - i już na terenie gminy wypływa z południowej odnogi jeziora, zmierzając następnie w kierunku południowo-zachodnim, aby z kolei wpłynąć do jeziora Płowęż - położonego na terenie gmin Jabłonowo Pomorskie i Świecie nad Osą. Łączna długość Osy wynosi 103 km - z czego 22 km na terenie gminy Biskupiec¹. Mniejsze ciek, będące dopływami Osy, to:

- Młynówka (Struga Piotrowicka) - wypływająca również z jeziora Trupel i wpadająca do Osy w okolicy Babalic Małych - jej długość wynosi ok. 8,4 km,
- Babka - o długości 3,5 km, stanowiąca w części biegu zachodnią granicę gminy,
- Gać - wypływająca z jez. Karaś - o długości 7,5 km,
- Struga Łaki - wypływająca z jez. Lekarty, na swoim 11,5 km biegu przepływająca m. in. przez jeziora: Kakaj, Dębno, Wielki Staw.
- Będąca dopływem Drwęcy rzeka Skarlanka przepływa w południowo-wschodniej części gminy i stanowi granicę z gminą Kurzętnik. Wypływa ona z jeziora Skarlińskiego, a następnie wpada do jez. Wielkie Partęczyny. Skarlanka i Drwęca są rzekami chętnie odwiedzanymi przez kajakarzy. Obie rzeki pięknie meandrują w urokliwym krajobrazie.

Ochrona przyrody

Na terenie miejscowości Słupnica występuje teren chronionego krajobrazu:

Las Słupnicki – obszar lasu o powierzchni 1,37 ha położony na terenie wsi Słupnica nad rzeczką Młynówką.

W składzie gatunkowym występuje dąb, jesion, lipa i klon. Wiek drzewostanu wynosi ok. 150 lat. Znajduje się tu 11 drzew o wymiarach pomnikowych:

2 jesiony wyniosłe o obwodzie 2,87 m i 3,10 m, 5 dębów o obwodach od 3,16 m do 3,36 m, buk o obwodzie 3,11 m i 3 lipy drobnolistne o obwodach od 3,16m do 3,23 m. Na terenie zespołu znajduje się grodzisko późnośredniowieczne.

2.2 Infrastruktura społeczna

Na terenie miejscowości Słupnica funkcjonuje świetlica wiejska oraz plac zabaw dla najmłodszych i prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich. Dzieci dowożone są autobusem do Szkoły podstawowej w Biskupcu. Opieka zdrowotna świadczona jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Biskupcu i Łąkorzu.

2.3 Infrastruktura techniczna

Głównym ciągiem komunikacyjnym jest droga gminna nr 180007N. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę odbywa się z wodociągu gminnego natomiast odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej z wyłączeniem terenów na

wybudowaniu gdzie mieszkańcy korzystają z zbiorników indywidualnych. Odpady komunalne odbierane są przez zakład komunalny. Gospodarstwa domowe wykorzystują własne źródła ciepła.

2.4 Gospodarka i rolnictwo

Na terenie miejscowości funkcjonuje 58 gospodarstw rolnych, w tym 6 do 1 ha.

W przeważającej części Słupnica zagospodarowane jest pod uprawy rolne.

Głównymi uprawami są:

– zboża.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy:

Mocne strony – wszystko co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu

Słabe strony- wszystko co stanowi słabość, barierę, wadę

Szanse- wszystko co stwarza szansę dla analizowanego obiektu

Zagrożenia- wszystko co stwarza dla obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

W niektórych wykładniach mówi się: mocne strony i słabe strony, to czynniki wewnętrzne, szanse i zagrożenia — to czynniki zewnętrzne; W innej interpretacji: mocne strony i słabe strony to cechy stanu obecnego, a szanse i zagrożenia, to spodziewane zjawiska przyszłe. Wreszcie u niektórych autorów: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

3.1 Mocne strony

- Malownicze położenie w otulinie trzech Parków Krajobrazowych
- Liczne jeziora w sąsiedztwie
- Zwodociągowanie i skanalizowanie miejscowości
- Dostęp do usług telekomunikacyjnych

3.2 Słabe strony

- Brak zainteresowania kapitału zewnętrznego i jego napływu
- Odływ młodzieży przedsiębiorczej
- Duże bezrobocie
- Silny spadek urodzeń
- Brak bazy noclegowej i gastronomicznej

3.3 Szanse

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
- Wykorzystanie środków krajowych na ochronę środowiska
- Wykorzystanie funduszy unijnych
- Rozwój Internetu
- Rozbudowa infrastruktury społecznej
- Planowana budowa węzła komunikacyjnego trasy S5

3.4 Zagrożenia

- Odływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy
- Niska świadomość społeczna
- Brak zainteresowania ludności miejskiej wykupem działek

4. Planowane kierunki rozwoju

4.1. Wizja rozwoju wsi

Kreśląc wizję rozwoju miejscowości szczególną uwagę zwrócić należy na preferencje jej mieszkańców. Dla ludności Słupnica wieś powinna mieć przede wszystkim charakter mieszkalno-rolniczy. Misję miejscowości można więc określić następująco:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ WSI OSIĄGNIĘTY DZIĘKI WYKORZYSTANIU POSIADANYCH ZASOBÓW, PROWADZĄCY DO POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

4.2. Cele strategiczne i działania

Rozwój rolnictwa i jego dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej to dziś zadanie dla miejscowości rolniczej szczególnie istotne. Jednocześnie pamiętać należy, że przede wszystkim jakość życia mieszkańców wsi powinna być obiektem troski gminy.

Kierunek 1 - Rozwój infrastruktury

Doposażenie świetlicy wiejskiej oraz placu zabaw

Kierunek 2 - Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 538, dróg gminnych oraz budowa węzła komunikacyjnego trasy S5 przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa oraz dostępności komunikacyjnej.

Określone cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców.

4.3 Źródła finansowania i planowanych harmonogram przedsięwzięć

Plan Odnowy Miejscowości Słupnica obejmuje planowane zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2021 – 2027. Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Słupnica będą:

- środki w ramach programów operacyjnych;
- środki własne Gminy;
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Wykaz działań planowanych do realizacji na lata 2021-2027.

5. System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Słupnica rozpocznie się poprzez uchwalenie go na Zebraniu Wiejskim a następnie na wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy w Biskupcu. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Biskupiec. Plan jest źródłem informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Biskupiec zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

6. Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki zewnętrzne z Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Biskupiec przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istota tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

